

La reforma tributària

Els Reials Decrets d'en Calvo Sotelo, les darreres disposicions dictades en matèria d'Hisenda, han promogut un gros aldarull, han aixecat una gran polsaguera.

Els senyors Esteves de tot arreu, els propietaris rústics i urbans d'ací i d'allà de l'Ebre estan que treuen foc pels queixals contra el flamant ministre de Finances.

Com que gairebé a tots se'ls podria agafar en frau flagrant envers el Tresor, ningú vol que es posi en clar el montant de la seva renda, el líquid impossible de les seves finques.

I així tots plegats, en munió cridanera, clamen sorollosament contra el llibre de vendes i contra les declaracions del valor en venda i en renda del immobles, de la propietat edilícia i fundiària.

Que paguin els pobres, és el mot d'ordre d'aquesta trepa ben habillada. Que surti tot el gas del pressupost d'ingressos dels impostos indirectes.

I bé. Per això nosaltres no hi podem passar.

Que la nivellació del pressupost ha de partir de la minva de les despeses més que del augment dels ingressos, està bé. Que s'han d'escapçar les xifres referents al Marroc, a personal, a material, a serveis improductius, a Ministeris que són una càrrega o una nosa més que els orgues d'una funció pública, conformes.

Que el llibre de vendes del comerç servirà per escanyar als petits més que per fer tributar als grossos, no hi ha que dir-ho.

Que la propietat urbana, per les limitacions de què a conseqüència de la guerra ha sigut objecte la puja dels lloguers, mereix algunes consideracions, és ben cert.

Però, que la meitat de la riquesa agrària espanyola està per amillarar i l'altra meitat està catastrada amb prou feines pel cinquanta per cent del seu valor, és l'Evangeli.

Doncs, si l'Estat té despeses i el crèdit està exhaurit i no hi ha més remei que demanar recursos a l'impost, el natural és que paguin els que tenen i no els que no tenen.

Els latifundis d'Aragó, d'Extremadura, d'Andalusia i de Castella; les deveses, els vedats de caça, les terres inexplorades poden proporcionar al Tresor abundants recursos, poden constituir una font inesgotable de cabals.

Voler, en conseqüència, conèixer el seu valor veritable, el trobem just.

CRONICA L'homenatge a en Rusiñol

La caiguda del sentit moral

Aquest afer dels bitllets falsos que ha commogut l'Europa, mostra com ha caigut l'esperit moral. Heu's aquí prínceps, dignataris, bisbes, grans caps de policia, falsificant moneda. En guerra i en amor diuen que l'or és ço primer. En les conspiracions, també. Volien restaurar la monarquia aquests conspiradors, i han llençat bitllets i bitllets, per milions, falsos, contribuint, de passada, al desprestigi del franc. Queien en indignitat i en delinqüència aquests cavallers realistes, però no ho miraren, procedint com uns anarquistes menyspreadors del capital i dels símbols del capital.

Es retreu el gest d'en Pitt falsificant els assignats de la revolució francesa. No és ben bé igual. En Pitt no es lucrava. En Pitt llençà assignats falsos per a crear una nova dificultat a la república jacobina i ferir el seu crèdit. Els monàrquics hongaresos, es converteixen en moneders falsos per a obtenir diners. Cerquen un guany per a una finalitat política. En Pitt no volia més que aquesta finalitat.

Tot això és el relaxament portat per la guerra. Amb els quatre genets de l'Apocalipsis es desbocaren altres genets morals, i gent que abans no hauria assassinat, assassina, i gent que no hauria gosat passar un bitllet equívoc, en fabrica de falsos a milers. Són emportats per la dèria de l'èxit i per l'obsessió de la voluntat. Fer, executar, realitzar, aconseguir: heu's aquí els verbs imperatius. Els altres valors que imposen la moral cristiana i la convivència social desapareixen, i així, en la post-guerra, hem pogut veure el robatori violent, pistola en mà, dels d'abaix, i la falsificació de bitllets, dels de dalt.

La consciència d'Europa resta ben viva, malgrat aquests episodis. La reacció davant dels aristòcrates moneders falsos, immediata. Els blasons no han deturat a la justícia. Però resta, per a nosaltres, el fet de què tota norma de moral ha estat trençada pels conservadors quan no han tingut prou diners per a defensar la seva causa.

PARADOX

Ja ho sabíem, no podia ésser altrement. L'homenatge al nostre gran Santiago Rusiñol ha estat un èxit formidable, l'èxit que el nostre "Tiagu" es mereix. Rusiñol és l'home que més ha treballat per Catalunya, i és, alhora, l'home més popular de Catalunya; Rusiñol és un gran pintor, un gran novel·lista, un gran comediògraf, un gran poeta i ha donat a la nostra terra el "Cau Ferrat", un dels més importants dels nostres museus; Rusiñol, així mateix, és un amic del poble que ha copsat l'esperit del poble. Veu's aquí perquè és tan estimat i admirat.

La gentada que hi assistí, doncs, fou enorme, molt superior a la que es creia. Hi anà tota la intel·lectualitat catalana, i la que no hi pogué anar s'hi adherí; hi havia un nombre immens d'admiradors de Barcelona i d'arreu de Catalunya. A Sitges, no quedà ningú, absolutament ningú, a casa, tothom sortí al carrer a homenatjar al Mestre. I encara, al vespre i l'endemà, se sentí gent plànyers de no haver-hi pogut assistir; els obrers de Barcelona, per exemple, veient que no podien anar-hi, li han organitzat un vermut popular que tindrà lloc el dia 24.

Ha estat una cosa escaient fer l'homenatge a Sitges. Sitges és la terra més amada d'en Rusiñol i a ell deu l'ésser el que actualment és.

No volem ara ressenyar l'acte. En la nostra fraternal L'ESQUELLA DE LA TORRATXA d'ahir, els nostres amics lectors podran trobar-hi detalladament la informació de l'homenatge i els parlaments pronunciats sencers. Avui, doncs, no ens toca fer altra cosa que aquesta impressió de l'acte que anem donant.

L'homenatge consistí, com se sap, en una anada col·lectiva a Sitges, en tren especial, per a lliurar a Santiago Rusiñol la corona de roure i llorer, esculpida en ferro, obra de l'orfebre senyor Jaume Mercader i del forjador senyor Muñoz Morató, segons un dibuix de Domènec Carles, la corona que Catalunya li ha ofrenat a les seves glòries i triomfs. Josep Maria de Sagarra pronuncià el parlament i la corona li fou donada pel seu nét Jaume Planàs. Després d'una breu visita al gloriós "Cau Ferrat", es serví l'àpat a l'Hotel Subur, i a l'hora del

brindis li ofrenà el banquet en Pompeu Fabra i parlaren després Ignasi Iglesias, Pere Corominas, el senyor Cabré, en nom dels senyors Esteves, i el sitgetà senyor Salvador Soler. Tots ells, així com el d'en Sagarra, foren uns bons parlaments. Santiago Rusiñol contestà amb unes paraules plenes d'emoció, bellesa i gràcia.

A ben dinat es tocaren sardanes i tot seguit s'emprengué el retorn a Barcelona. A la nit, es celebrà una gran funció a "Romea", representant-se *L'auca del senyor Esteve* i *L'alegria que passa*, amb el concurs de la Josefina Bugatto i la direcció orquestral del mestre Enric Morera.

L'èxit no fou solament per la gran gentada de tot Catalunya que hi assistí, sinó per les ovacions formidables que es tributaren al pas d'en Rusiñol.

A la sortida de Barcelona, a l'arribada a Sitges, durant tot el curs de la comitiva, al lliurar-se-li la corona, al final del seu parlament al dinar, durant la tocada de sardanes, al retorn, les ovacions i els crits d'entusiasme no cessaren mai. El poble estava ben compenetrat amb l'homenatge i amb l'homenatjat.

L'emoció de l'acte, portà altres fonses emocions. La més forta fou la salutació dels presos. En passar el tren per davant de la presó, els presos saludaren el Mestre fent voleiar els mocadors. Els viatgers els ho contestaren. L'emoció de tots fou gran; Rusiñol i d'altres ploraren. Entre les adhesions rebudes, n'hi havia una dels presos amb un retrat d'en Rusiñol a la ploma fet per un d'ells. Rusiñol, en haver deixat lluny la presó, exclamà:

—Vull anar personalment a la presó per agrair-los aquestes mostres d'adhesió tan sentides i sinceres; proposo de veure si és possible d'organitzar a dins de la presó la representació d'una de les meves comèdies. Potser, jo mateix, els llegiré una obra meva.

Un altre moment emocionant fou la visió del carro de *L'alegria que passa*. Un grup d'admiradors del Mestre, d'Arbós, havia instal·lat en un carrer de Sitges la reproducció del carro dels saltimbanquis. A dintre el carro, una "Zaira", i en passar la comitiva el "clown" recità un dels bells passatges de la bella comèdia. Era una reproducció molt ben feta, que admirà a tothom.

Un altre moment, encara, fou el del xòfer de l'automòbil de lloguer que agafà en Rusiñol en arribar a Barcelona. En anar-lo a pagar, digué:

—Sóc un català, i no puc cobrar res per haver dut en Rusiñol al ceu cotxe.

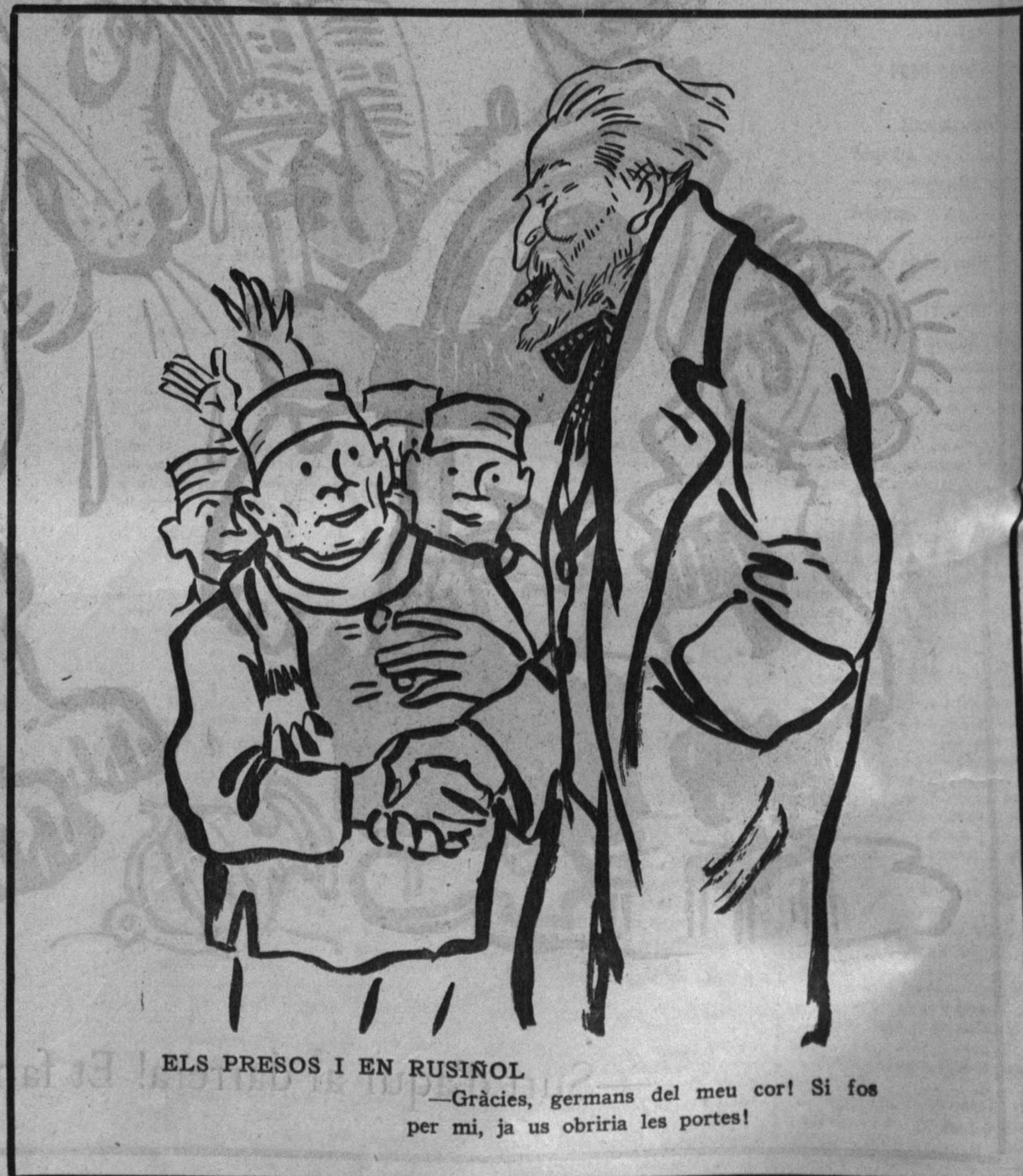
L'homenatge a Rusiñol, repetim-ho, ha estat l'homenatge since de tot Catalunya.

Per acabar, volem dir alguns dels noms dels assistents. Hi havien representades o adherides totes les entitats corals, musicals, culturals, artístiques i populars de Catalunya, tots els periòdics catalans, Antoni López i família, la família Rusiñol, Amadeu Vives, Enric Morera, Joan Estelrich, Pere Corominas, Ignasi Iglesias, Sagarra, Maria Vila, Pius Daví, Ramon Casas, Clarasó, Pompeu Fabra, Bagaría, Joaquim Ruyra, Pere Rahola, Salvador Perarnau, Francesc Madrid, Brauli Solsona, Eduard L. Chavarri, Pellicena, Junyent, Camps, Margarit, Alexandre Plana, Carles Soldevila, Emili Ferrer, Durán i Tortajada, Marius Aguilar, Joan de l'Encina, el pintor Mir, Francesc Pujols, Jaume Mercader, Joan Creixells, Borralleras, August Pi i Sunyer, Garriga Massó, Melcior Font, R. Canals, Vilumara, Alarma, Colom, Opisso, Tu Pascual, Padilla, Vayreda, "Picarol", Plandiura, els empresaris Canals i Sufrañes, Givanel, Lluís Capdevila, Ribera-Rovira, Lluèlles, M. Utrillo, Avel·lí Artís, Enric Giménez, l'actor de Rosas, en representació de l'Argentina, C. Ametlla, el director de *La Voz de Valencia*, B. Utrillo, Pere Rodón, que duia la representació dels catalans d'Amèrica, Labarta, Martí Folguera, Mompou, Ventalló, Kitschener, Ingolda, i tant i tant d'altres. Tots els artistes i homes de lletres catalans que no hi eren, s'hi adheriren. Entre aquestes adhesions esmentem les de *El Sol* i *La Voz*, de Madrid, que trameteren un pergami escrit en català, que portà el caricaturista Bagaría, i en el qual signaren tots els redactors i col·laboradors dels esmentats diaris.

Homenatge popular a Rusiñol

A l'homenatge que tot Catalunya ha tributat a Santiago Rusiñol, nostres obrers volen contribuir-hi amb un complement a l'homenatge d'ells sols. Trobem excellent la idea. Veritablement és una cosa emocionant veure com els obrers estan compenetrats amb l'obra del gran escriptor.

L'acte consistirà en un vermut popular que es celebrarà diumenge, dia 24 d'aquest mes, a migdia, en un local que s'anunciarà oportunament. La inscripció valdrà cinc rals i es pot fer a l'Escola Politècnica i a les redaccions de LA CAMPANA DE GRACIA, *L'Esquella de la Torratxa* i *El Escàndalo* i a altres llocs que s'anunciaran.

ELS PRESOS I EN RUSIÑOL

—Gràcies, germans del meu cor! Si fos per mi, ja us obriria les portes!